

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า โทร.๐ ๓๖๓๔ ๓๔๙๗

ที่ ทส ๑๖๑๘.๔/๗๖๘

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง...หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลุกขึ้นในพื้นที่ป่าไม้

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ทุกศูนย์

สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ ทส ๑๖๐๒.๓๔/ว๒๕๒๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลุกขึ้นในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ไม้ในพื้นที่ป่าไม้ว่าเป็นที่ปลุกขึ้นจริงหรือไม่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กรมป่าไม้จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อใช้ในการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลุกขึ้นในพื้นที่ป่าไม้ มาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(นายธนัช เนมี)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)

ส่วนป้องกันรักษาป่า

เลขที่รับ

๒๕๖๖

วันที่ ๒๑ กพ. ๒๕๖๖

เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กองการอนุญาต โทร ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๕๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓๔/ว ๒๕๖๕

วันที่ ๐๖

กุมภาพันธ์

๒๕๖๖

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้นในพื้นที่ป่าไม้

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

ผู้อำนวยการกลุ่มงานจริยธรรม

ด้วยนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กรมป่าไม้ได้มีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดที่ดินทำกินในเขตป่าไม้ตามนโยบายของรัฐบาลให้กับราษฎรอยู่หลายครั้งหลายครา ซึ่งในพื้นที่ที่ได้กล่าว ราษฎรได้มีการเข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัย โดยหนึ่งในลักษณะของการทำประโยชน์ก็คือการปลูกต้นไม้ ไม่ว่าจะเป็นไม้ใช้สอย ไม้ผลหรือไม้เศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามในพื้นที่ดังกล่าวก็ยังคงมีไม้ที่ขึ้นอยู่เดิมตามธรรมชาติหลงเหลือปะปนอยู่ในพื้นที่และไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่ขึ้นในป่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ถือเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ จึงไม่เป็นสิทธิของราษฎรผู้ได้รับจัดสรรที่ดินที่จะขอรับใบอนุญาตทำไม้หรือทำไม้นั้นออกได้ดังเช่นไม้ที่ปลูกและจะต้องมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำไม้ออกตามมติสภาบริหารคณะปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ ต่อไป กรณีนี้จึงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อราษฎร ผู้ได้รับจัดสรรที่ดินทลายทโดยธรรม หรือผู้รับมอบสิทธิ ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้หรือขออนุญาตหนังสือรับรองไม้ โดยกล่าวอ้างว่าเป็นไม้ที่ปลูกขึ้น ซึ่งในกระบวนการพิจารณาอนุญาตหรือออกหนังสือรับรอง พนักงานเจ้าหน้าที่นอกจากจะต้องดำเนินการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดแล้ว ยังต้องทำการตรวจสอบให้แน่ชัดอีกว่าเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริงหรือไม่ ด้วยไม้ที่ปลูกอาจมีชื่อและชนิดตรงกับไม้ธรรมชาติที่หลงเหลือปะปนอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีลักษณะภายนอกคล้ายคลึงกันจนไม่สามารถแยกออกได้ด้วยตาเปล่า จึงทำให้การตรวจพิสูจน์เป็นเรื่องยาก ประกอบกับที่ผ่านมากรมป่าไม้ไม่เคยวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้นในพื้นที่ป่าไม่ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร มีเพียงการปฏิบัติตามความเข้าใจส่วนบุคคล หรือเป็นเพียงการหาหรือเป็นการภายในอย่างคร่าวเท่านั้น

กรมป่าไม้ พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ไม้ในพื้นที่ป่าไม่ว่าจะเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริงหรือไม่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงขอกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อใช้ในการตรวจพิสูจน์ไม้ที่ปลูกขึ้นในพื้นที่ป่าไม้ ดังนี้

๑. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ คำขอหนังสือรับรองไม้ หรือหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้สำรวจไม้เพื่อทำไม้ออกจากพื้นที่ป่าที่อยู่ในความครอบครองดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใด โดยกล่าวอ้างว่าต้องการทำไม้หรือขออนุญาตหนังสือรับรองไม้ที่ปลูกขึ้น นอกจากจะต้อง

ดำเนินการ...

สจป.ที่ ๕ (สระบุรี)
 เลขที่รับ..... 2281
 วันที่..... ๒๐ กพ. ๒๕๖๖
 เวลา..... 16.31

ส่วนป้องกันรักษาป่า
 เลขที่รับ..... ๕๕๓/๑
 วันที่..... ๒๑ กพ. ๒๕๖๖
 เวลา..... ๑๖.๒๖ น.

งานคดีและของกลาง
 เลขที่รับ..... ๓๗๐
 วันที่..... ๒๒ กพ. ๒๕๖๖
 เวลา.....

ดำเนินการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยกฏหมายนั้นกำหนดแล้ว ให้ทำการสอบถามราษฎร ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำไม้หรือหนังสือรับรองไม้เพิ่มเติม เกี่ยวกับความเป็นมาของไม้ ว่าปลูกขึ้นเมื่อใด (ปี พ.ศ.) อายุไม้ประมาณเท่าใด ปลูกโดยใคร ผู้ปลูกเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ขอ หรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ขอในทางกฎหมายหรือไม่ อย่างไร และมีเอกสารหลักฐานใดบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการปลูก รวมถึงเอกสารหลักฐาน แสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวหรือไม่ แล้วให้บันทึกคำชี้แจงของผู้ขอ รวมถึงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเอกสารหลักฐานที่ผู้ขอได้ใช้อ้างอิงไว้ในบันทึกการตรวจสอบโดยละเอียด

๒. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบเอกสารหลักฐานกับคำชี้แจงของผู้ขอ ว่ามีความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร

กล่าวคือ หากตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ไม้ที่ปลูกมีอายุสอดคล้องกับร่องรอยการทำประโยชน์ และคำชี้แจงของผู้ขอ ผู้ขอเป็นผู้ปลูกด้วยตนเอง เป็นทายาทโดยธรรมของผู้ปลูก หรือเป็นผู้รับมอบสิทธิจากผู้ปลูก มีหลักฐานการขึ้นทะเบียนการปลูกกับหน่วยงานของรัฐหรือได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐในการปลูก ไม้ที่ปลูก ได้ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับจัดสรรให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ปลูกยังคงเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวและยังไม่ได้มีการเปลี่ยนมือ หรือหากมีการเปลี่ยนมือต้องเป็นการเปลี่ยนมือ โดยการเป็นทายาทโดยธรรม เช่นนี้ก็เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริง และผู้ขอเป็นผู้มีสิทธิ ในที่ดินและมีสิทธิในไม้ดังกล่าวด้วย

สิทธิในไม้ให้นับรวมถึงไม้ที่ได้ปลูกขึ้นก่อนได้รับอนุญาตหรือได้รับจัดสรรที่ดินด้วย แต่จะ ให้สิทธิเฉพาะกรณีและผู้ปลูกยังคงเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวและยังไม่ได้มีการเปลี่ยนมือ หรือหากมีการเปลี่ยนมือ ต้องเป็นการเปลี่ยนมือโดยการเป็นทายาทโดยธรรม เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

และเมื่อได้ตรวจสอบและทราบผลแน่ชัดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกความเห็น ว่า ไม้ที่ขอรับใบอนุญาตทำไม้หรือขอออกหนังสือรับรองไม้ดังกล่าว เป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริงหรือไม่ ผู้ขอเป็นผู้มีสิทธิ ในที่ดินและมีสิทธิในไม้ที่ขอหรือไม่ อย่างไร หรือมีความเกี่ยวข้องทางกฎหมายกับผู้มีสิทธิในที่ดินอย่างไร และสมควรที่จะออกใบอนุญาตทำไม้หรือหนังสือรับรองไม้ให้ผู้ขอหรือไม่ อย่างไร หรือเห็นควรแจ้งให้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ยื่นขอแทนหากเป็นไม้ที่มีใช้ไม้ที่ปลูกขึ้นดังกล่าว และผู้ขอมีความจำเป็น ต้องทำไม้เพื่อเปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์อย่างอื่น

เว้นแต่เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบตามข้อ ๑. และ ๒. แล้ว ยังมีความไม่แน่ชัดว่าเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริงหรือไม่ ให้ดำเนินการตรวจสอบตามข้อ ๓. เพิ่มเติม แล้วจึงให้ความเห็นตามวรรคก่อน

๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม ตามหลักวิชาการในแต่ละด้าน อย่างหนึ่ง อย่างใด ดังนี้

๓.๑ ด้านภูมิสารสนเทศ (Geoinformatics)

ให้ใช้อ่าน แพล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อดูร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดิน โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศที่ครอบคลุมบริเวณและช่วงปีที่ต้องการตรวจสอบพิสูจน์ โดยดูร่องรอยความเปลี่ยนแปลง ของการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ปรากฏในแต่ละช่วงเวลา รูปแบบ (Pattern) ของวัตถุที่ปรากฏว่ามีลักษณะการเรียงตัว ของต้นไม้เป็นแถวเป็นแนว เป็นแปลงปลูกหรือเป็นไม้ชนิดเดียวกันหรือไม่ ซึ่งการอ่าน แพล ตีความภาพถ่าย ทางอากาศใช้การมองภาพสามมิติช่วยในการจำแนกสภาพพื้นที่ตามลักษณะที่ปรากฏในภาพถ่ายทางอากาศ โดยใช้ความแตกต่างขององค์ประกอบพื้นฐานของภาพเป็นตัวกำหนด นอกจากองค์ประกอบพื้นฐานของภาพ พื้นที่ที่จะทำการตรวจสอบพิสูจน์ รวมทั้งมาตราส่วนและความละเอียดคมชัดของภาพถ่าย ก็เป็นอีกปัจจัย ที่มีผลต่อการอ่าน แพล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ โดยสามารถสืบค้นภาพถ่ายทางอากาศได้จาก <https://gis.forest.go.th/arcgis/rest/services> หรือจะใช้ภาพถ่ายดาวเทียมประกอบการตรวจสอบพิสูจน์ก็ได้ โดยใช้หลักการรับรู้ระยะไกล (Remote sensing) เพื่อช่วยในการจำแนก

กล่าวคือ...

กล่าวคือ หากตรวจสอบด้วยวิธีการนี้ โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศที่ครอบคลุมบริเวณ และช่วงปี ทั้งก่อนและหลังปีและผู้ขอชี้แจงว่าได้มีการปลูกไม้ขึ้น หรือใช้ภาพถ่ายดาวเทียมช่วยในการตรวจพิสูจน์ แล้วปรากฏว่า พบร่องรอยการทำประโยชน์ในช่วงปีและผู้ขอชี้แจงว่าได้มีการปลูกไม้ดังกล่าว โดยรูปแบบของการทำประโยชน์อาจมีการเรียงตัวของหมู่ไม้ที่ปลูกให้เห็นเป็นขอบเขตชัดเจน เรียงตัวเป็นทรงเรขาคณิต เป็นระเบียบ ผิดกับการเรียงตัวของธรรมชาติที่จะกระจายกระจัดกระจาย หรือมีลักษณะเป็นที่สังเกตได้ว่ามีมีการปลูกไม้ดังกล่าวขึ้นจริง เช่นนี้ก็เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าไม่ดังกล่าวเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริง

๓.๒ ด้านชีววิทยา (Biology)

๓.๒.๑ ให้ทำการประเมินหาอายุของไม้จากการวัดขนาดความโตของต้นไม้ แล้วนำไปเทียบเคียงกับอัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้แต่ละชนิดที่มีการศึกษาหรือเก็บข้อมูล โดยเลือกข้อมูลที่ศึกษาจากข้อมูลในพื้นที่ที่เหมือนหรือใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมของต้นไม้ที่ต้องการทราบอายุ

กล่าวคือ หากตรวจสอบด้วยวิธีการนี้ โดยการวัดขนาดความโตของต้นไม้แล้วนำไปเทียบเคียงกับอัตราการเจริญเติบโตของไม้ชนิดนั้นที่มีการศึกษาหรือเก็บข้อมูลอยู่แล้ว ซึ่งเป็นข้อมูลที่ศึกษาจากพื้นที่ที่อยู่ในภูมิภาค จังหวัด อำเภอ หรือตำบลเดียวกันกับพื้นที่ที่ต้นไม้ทำการตรวจพิสูจน์นั้นขึ้นอยู่ และมีปัจจัยแวดล้อมเหมือนหรือใกล้เคียงกัน จนทำให้ทราบอายุของไม้ที่ทำการตรวจพิสูจน์ว่ามีอายุเท่าใด และนำไปเปรียบเทียบกับอายุของไม้ที่ผู้ขอชี้แจง แล้วปรากฏว่า อายุของไม้ที่ทำการตรวจพิสูจน์มีอายุใกล้เคียงกับอายุของไม้ที่ผู้ขอได้ชี้แจง เช่นนี้ก็เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าไม่ดังกล่าวเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริง

๓.๒.๒ ให้ทำการตรวจหาอายุไม้โดยวิธีการนับวงปี

การตรวจนับวงปีให้ดูวงเจริญเติบโต (Growth rings) จากลักษณะด้านหน้าตัดของไม้ (Cross section) ซึ่งลักษณะวงปีจะปรากฏในไม้บางชนิด ดังนั้น ในการตรวจสอบอายุไม้โดยวิธีการตรวจนับวงปี เหมาะสำหรับชนิดไม้ที่มีลักษณะโครงสร้างเนื้อไม้ที่ปรากฏวงปีให้เห็นอย่างชัดเจน โดยการตรวจนับวงปีไม้ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ตามประเภทของไม้ ได้แก่ (ก) กลุ่มไม้ใบกว้าง (Hardwood) และ (ข) กลุ่มไม้ใบแคบ (Softwood) สำหรับการตรวจนับวงปีในไม้แต่ละกลุ่มมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) กลุ่มไม้ใบกว้าง ลักษณะวงปีเกิดจากต้นไม้ที่มีลักษณะเนื้อไม้แบบพอร์วังก์ (Ring - porous wood) และเนื้อไม้แบบกึ่งพอร์วังก์ (Semi - Ring porous wood) แต่ที่ปรากฏอย่างชัดเจนจะพบในไม้ใบกว้างแบบไม้พอร์วังก์ ซึ่งในประเทศไทยมีชนิดไม้ใบกว้างแบบพอร์วังก์ที่ปรากฏวงปีให้เห็นได้ชัดเจน ได้แก่ ไม้สัก (*Tectona grandis*) ไม้เลื่อย (*Melia azedarach*) ไม้ยมหอม (*Toona ciliata*) เป็นต้น

(ข) กลุ่มไม้ใบแคบ ลักษณะวงปีเกิดจากลักษณะของเซลล์ไฟเบอร์ (fiber) และพาเรงคิมา (parenchyma) ซึ่งในประเทศไทยมีชนิดไม้ที่ปรากฏวงปีให้เห็นได้ชัดเจน ได้แก่ ไม้สนสามใบ (*Pinus kesiya*) และไม้สนสองใบ (*Pinus merkusii*)

สำหรับไม้ชนิดอื่นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาอาจใช้วิธีการตรวจนับวงปีได้ แต่จะต้องเป็นชนิดที่มีการศึกษาวิจัยยืนยันแล้ว

กล่าวคือ หากไม้ที่ผู้ขอชี้แจงอยู่ในกลุ่มของไม้ใบกว้าง หรือไม้ใบแคบที่มีชื่อชนิดตามข้อ (ก) หรือ (ข) หรือนอกเหนือจากนั้นแต่เป็นชนิดที่มีการศึกษาวิจัยยืนยันแล้วว่าเหมาะสมที่จะใช้วิธีการตรวจหาอายุไม้โดยวิธีการตรวจนับวงปี และได้ทำการตรวจสอบด้วยวิธีการนี้ จนทำให้ทราบอายุของไม้ที่ทำการตรวจพิสูจน์ว่ามีอายุเท่าใด แล้วนำไปเปรียบเทียบกับอายุของไม้ที่ผู้ขอชี้แจง แล้วปรากฏว่า อายุของไม้ที่ทำการตรวจพิสูจน์มีอายุใกล้เคียงกับอายุของไม้ที่ผู้ขอได้ชี้แจง เช่นนี้ก็เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าไม่ดังกล่าวเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริง

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ อายุของไม้ที่ตรวจพิสูจน์เมื่อเปรียบเทียบกับอายุไม้ที่ผู้ขอชี้แจง ต้องมีค่าใกล้เคียงกัน \pm ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของอายุไม้ที่ผู้ขอชี้แจง หากเกินกว่านี้ถือว่าไม่ใกล้เคียงกัน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ขอชี้แจงว่าไม่มีอายุไม่ถึง ๑๐ ปี อายุที่ตรวจพิสูจน์จะต้องถูกต้องตรงกับอายุที่ผู้ขอชี้แจงเท่านั้นจึงยอมรับได้

๓.๓ ด้านอื่น ๆ

๓.๓.๑ ให้ทำการสัมภาษณ์บุคคลที่อาศัยในพื้นที่และบุคคลที่อาศัยอยู่ในที่ดิน

แปลงข้างเคียง

๓.๓.๒ ให้ตรวจสอบจากชนิดไม้ที่ปลูกว่าเป็นไม้พื้นถิ่นหรือไม้ต่างถิ่น

๓.๓.๓ ให้ตรวจสอบจำนวนต้นไม้ ลักษณะการปลูกในพื้นที่ ความเป็นแถวเป็นแนว

๓.๓.๔ ให้ตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานการเข้าร่วมโครงการปลูกต้นไม้กับ

หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

กล่าวคือ หากตรวจสอบด้วยวิธีการนี้ แล้วผลปรากฏว่า บุคคลที่อาศัยหรือทำประโยชน์ในพื้นที่หมู่บ้านเดียวกันกับพื้นที่ที่ดินไม้ขึ้นอยู่ หรือบุคคลที่อาศัยหรือทำประโยชน์อยู่ในที่ดินแปลงข้างเคียงกับพื้นที่ที่ดินไม้ขึ้นอยู่ ให้การสอดคล้องกับคำชี้แจงของผู้ขอว่าราษฎรผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน หรือทายาทโดยธรรมเป็นผู้ปลูกไม้ดังกล่าวขึ้นจริง เป็นชนิดไม้ต่างถิ่นไม่สามารถพบได้โดยทั่วไปในพื้นที่ป่าธรรมชาติ ไม่มีจำนวนมากและเป็นชนิดเดียวกันและขึ้นกระจัดกระจายอย่างสม่ำเสมอ มีลักษณะเป็นแถวเป็นแนวอย่างลักษณะที่กระทำโดยมนุษย์ และได้ตรวจสอบจากฐานข้อมูลภาครัฐหรือโครงการที่ได้รับการประสานความร่วมมือจากภาคเอกชน พบว่ามีเอกสารหลักฐานหรือประวัติของราษฎรผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน หรือทายาทโดยธรรมเป็นผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว เช่นนี้ก็เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าไม้ดังกล่าวเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจริง

ทั้งนี้ ผลการตรวจสอบที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นเป็นเพียงแนวทางส่วนหนึ่งที่ยกขึ้นให้เห็นเป็นตัวอย่าง ผลการตรวจสอบอาจแตกต่างกันไปบ้างก็เป็นได้ เพราะหากเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้ปลูกไม้เป็นแถวเป็นแนวเป็นทรงเรขาคณิต เป็นระเบียบ หรือปลูกไม้หลายชนิดคลปะปนกันในพื้นที่ หรือปลูกไม้ชนิดเดียวกันกับไม้พื้นถิ่นหรือไม้ที่ขึ้นอยู่เดิมตามธรรมชาติที่หลงเหลือปะปนอยู่ในพื้นที่ การจะใช้หลักเกณฑ์ว่าไม้ที่ปลูกขึ้นจะต้องเป็นแถวเป็นแนว เป็นทรงเรขาคณิต เป็นระเบียบ หรือเป็นไม้ต่างถิ่นก็คงจะไม่ได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจต้องใช้หลายวิธีการในการตรวจพิสูจน์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอย่างถ่องแท้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(นายสุรชัย อจลบุญ)
อธิบดีกรมป่าไม้

- ส่วนอำนวยการ
- ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้
- ส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
- ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
- ส่วนโครงการพระราชดำริ ฯ
- ส่วนจัดการป่าชุมชน

- ฝ่ายป้องกันรักษาป่า
- ฝ่ายควบคุมไฟป่า
- ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมฯ
- ฝ่ายกฎหมาย

21/4/68

จ.พ.ด.ล.
น.

(นายทานอง จวงพลงาม)
เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน

เจ้าสิบเอกหญิงเจมิศดา พรหมพันใจ
เจ้าหน้าที่ธุรการ